

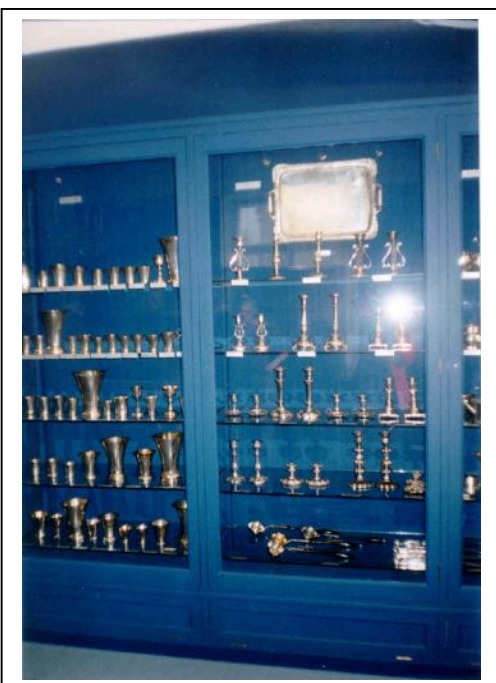
Matka Pohjanmaalle, sive ITER BOTHNICUM

Yritys pohjanmaalaisten käytöksen ja kansantapojen kuvaukseksi

Scripts et redegit Mauri Sourander
Anno Domini 2002

Sukuyhdistys Souranderin matka Pohjanmaalle 21.9.2002 alkoi hyvissä merkeissä jo aamun sarastaessa. Sää oli erinomainen ja Raimon ja Liisan aloitteesta lähdettiin matkaan Helsingistä hurraa-huudon säestyksellä. Kaikki henkilöautot ajoivat tarkoin koordinoitusti ja osallistujat nauttivat virvokkeita matkan varrella sekä lounasta tasan kello 12 kuten matkaohjelmassa oli määrätty. Yllättävän hyvän lounaan vahvistamina jatkoimme matkaa Vaasaan, jonne saavuttiin kello 14:25.

Parkkeeraus Vaasan torin luona osoittautui helpoksi ja joustavaksi, koska juuri torin alla sijaitsee valtava parkkitalo. Torilla meitä odottivat isäntämme Ulf Ja Christer sekä Vaasassa asuvat Wellamo ja Mika. Kun olimme saaneet Uffelta ohjeet sotamuseoon ajamista varten ja kun Mauri, Pia ja Gunilla olivat ensin ajaneet harhaan saavuimme lopultakin Uffen ystävällisten käsimerkkien opastamana Suomen Pankin rakennuksen luo. Hyvin suojatussa kellarikerroksessa sijaitsee Sotamuseo, josta huolehtii Vaasan Veteraaniyhdistys täysin yksityisen rahoituksen varassa. Asiantunteva oppaamme Hans Nordström kävi läpi koko Suomen sotahistorian Napuan taistelusta talvi- ja jatkosotaan asti. Samalla hän esitteli meille aiheeseen kuuluvia kokoelmia, jotka museo on esimerkillisesti järjestänyt. Sourander-suvun kannalta oli kohokohtana tietenkin Åke Souranderin lahjoitus museolle, joka sisältää mm. hänen jatkosodanaikaisen päiväkirjansa. Toivomme, että museon suunnitelma rakentaa korsu tiloihinsa, toteutuu ja kiitämme museota mielenkiintoisesta ja opettavaisesta vierailusta.

Usin voimin ja Christerin henkilökohtaisella opastuksella ajoimme Pohjanmaan Museoon, joka sijaitsee kuvankauniilla paikalla aivan rannan tuntumassa ja josta on erinomainen näköala länteen. Tietenkin jotkut meistä taas ajoivat harhaan, mutta Raimon ja Uffen kännyköiden ansiosta saatiin kaikki paikalle yhdessä hujauksessa. Upeassa museorakennuksessa on kunnioitusta herättävä monipuolinen kokoelma Pohjanmaalta. Mehän halusimme tutustua Souranderin hopeakokoelmaan, jonka Ingvald Sourander oli lahjoittanut museolle jo 20-luvulla. Museon hopeakokoelmat olivat toisessa kerroksessa, jossa saatoimme todeta, että Ingvaldin kokoelma oli kunniaksi hänelle ja koko suvullekin ja voimme suositella museossa vierailua kaikille sukulaisille. Olimme nyt niin tyytyväisiä vierailuun ja kokoelman esittelyyn, että sukuyhdistyksemme arkistonhoitaja Oula ehdotti piloillaan että kyllä sukuyhdistys nyt voisi ottaa haltuunsa kokoelman ja hallinnoida sitä tästä lähtien, mitä ehdotusta sukulaiset suurella innostuksella kannattivat. Kuitenkin havaitsimme kypsän harkinnan ja monen naurun jälkeen, että asiat ovat parhain päin kuten ne nyt ovat ja kiitimme museon ystävällisiä ja kärsivällisiä oppaita vierailusta.

Nyt Vaasan kaupunki oli nähty ja kun Alkokoin oli jo kiinni, ei siellä ollut muuta tehtävää kuin ottaa suunta kohti historiallista Juuttaan taistelutannerta, jossa von Döbeln löi vihollisen 13.9.1808, ja jossa meidän oli määrä yöpyä Hotelli Juthbackassa. Nyt olimme jo oppineet läksymme ja ettei lisää eksymisiä tapahtuisi, seurasimme tarkoin Uffen

autoa Vaasan läpi löytääksemme Uudenkaarlepyyn tien alun. Anita, Oula ja Sari tekivät lisäpoikkeaman Oravaisten taistelutantereellekin. Kaikki meni hienosti ja saavuimme iloisina ja hyvällä tuulella hotelliin joka oli suljettu! Ei mitään hätää! Kylmän päättäväisesti Uffe soitti omistaja Nils Sandvikille, joka juuri oli linkoamassa hunajaansa, ja kehotti tätä hyvänsään aikana saapumaan hotelliin ottamaan meidät vastaan (muutoin...). Kaikeksi onneksi onnistuimme avaamaan oven ja tungeksimme nopeasti sisään kylmyydestä ja sukuyhdistyksen hallitus päätti pitää heti kokouksen hallissa, jossa odottelimme omistajaa. Hän saapui puolen tunnin päästä ja kaikeksi onneksi oli hallituksen tärkeät asiat saatu käsiteltyä, niin että saatoimme keskittyä sisäänkirjoittautumiseen. Nils osoittautui hyvin sympaattiseksi nelikymppiseksi, joka tehokkaasti hoiti asiamme ja kymmenessä minuutissa oli kaikilla huoneensa, jotka olivat oikein mukavia.

Tämän jälkeen kaikki valmistautuivat ravintola von Döbelnissä pidettäviin gala-illallisiin ”grand toiletissa”. Kunniavieraana oli paikalla Uffen ja Christerin äiti Majlis, joka huolimatta korkeasta iästään oli uskaltanut juhlahumuun. Meillä oli siellä myös ilo tutustua Christerin vaimon Åsaan, Uffen vaimoon Sanneen ja isäntiemme sisareen Solveigiin. Kaikkiaan meitä oli 16 henkilöä, joka oli juuri sopiva määrä viihtyisän tunnelman luomiseksi. Tästä oli suurin ansio Uffella ja Christerillä. Alkupala osoittautui herkulliseksi siikajäätelöksi ja sen kanssa otettiin niin monta snapsia suomenkielisten ja ruotsinkielisten juomalaulujen kera, että kaikki tunsivat olonsa kotoiseksi. Uffe isäntänä toivotti kaikki sydämellisesti tervetulleiksi ja tutustutti meidät Uudenkaarlepyyn vaiheisiin pitämällä ”eine kurtze Einleitung”-esitelmän ympäristön historiasta, jonka hän oivasti lyhensi viiteen minuuttiin (hienoa Uffe!). Raimo esitti useita maljoja, mm. Majlisille, isännillemme, Roylle, Maurille ja suvulle. Pääruokana oli Zackrispihvi (Zacharias Topeliuksen kunniaksi), joka osoittautui hienoksi pippuripihviksi erinomaisen pekonikastikkeen kera, sehän oli makoisaa... Aivan itsestään syntyi valtava puheensorina ja voi sanoa, että moni pääkaupunkilainen tutustui paremmin suvun pohjanmaalaisiin kuin omiin naapureihinsa. Uffen 8-minuutin kuvaus Suomen sodasta 1808-1809 oli todellinen menestys, myrskysisät suosionsoitukset osoittivat, miten paljon kaikki pitivät tästä vilkkaasta esityksestä. Yhtä ihastuneita oltiin hänen kertomuksestaan intiaanielämästä Kanadassa, siitä miksi intiaanit Uffea kutsuivat ja tarinasta miten intiaanipäällikkö ratkaisi ”how” ja ”who” -ongelman.

Ropultakin päästiin olennaiseen: kahvi ja konjakki tuotiin pöytää, nyt kaikki olivat sitä mieltä, että tarjoilu pelasi erinomaisen hyvin. Ennen kuin huomattiinkaan oli jo sulkemisaika, mutta kaikki olivat yhtä mieltä, että päivä oli ollut huippuhieno ja päätettiin ottaa tilaisuus uusiksi. Uffe julistettiin ensiluokan juhlaisännäksi ja tämän innoittamana hän kutsui meidät jatkoille luokseen vaimonsa ja lastensa harmiksi, jotka eivät voineet nukkua syntyneen melun takia. Mutta asia oli toki sen arvoinen! Sellainen on näet tapana Pohjanmaalla! Uffe vakuutti jälkikäteen, että sukulaisten yövisiitti oli koko perheelle suuri ilo.

Seuraavana aamuna näkyi muutamia väsyneitä ilmeitä, mutta ei hätää, vain muutamilla oli kiire lähteä. Hyvällä aamiaisella oli yllätyksenä tarjolla seudun herkullisia tyrnimarjoja ja kylläisinä otimme suunnan kohti Helsinkiä. Saavuimme onnellisesti kotiin ilman mainittavia tapahtumia matkalla ja yhteinen käsitys oli, että matka oli ollut sekä henkisesti kohottava että fyysisesti sopiva kaikille osallistujille. Toivottavasti seuraavalla kerralla saamme vielä useampia mukaan.